

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת יבגני סובה

אביגדור ליברמן

עודד פורר

שרון ניר

יוליה מלינובסקי

חמד עמאר

פ/25/4311

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון – ביטול מבחן הכנסה לצורך קביעת זכאות ניצול שואה לגמלת

סיעוד), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 224. בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995, בסעיף 224(ד), בסופו יבוא:

"(4) על אף האמור בפסקה (1), הזכות של מבוטח שהוא ניצול שואה לגמלת סיעוד לא תותנה במבחן הכנסה, והוראות שנקבעו לפי אותה פסקה לא יחולו לגביו."

2. תחילה ותחולה. תחילתו של חוק זה ב-1 בחודש שלאחר פרסומו (להלן – יום התחילה) והוא יחול על גמלה המשתלמת ביום התחילה ואילך.

דברי הסבר

ניצולי שואה הזכאים לגמלת סיעוד מכוח חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995, ונקבעו להם 6 נקודות תלות לפחות זכאים במקביל לתוספת של 9 שעות סיעוד וזאת באמצעות הרשות לזכויות ניצולי השואה במשרד האוצר וכן הקרן לרווחה לניצולי השואה בישראל.

עם זאת, בהתאם לתקנות הביטוח הלאומי (ביטוח סיעוד) (מבחני הכנסה לקביעת הזכאות לגמלת סיעוד ושיעורה), התשמ"ח-1988, מבוטח שהכנסתו עולה על השכר הממוצע במשק (ועד פעם וחצי מהשכר הממוצע במשק), מופחתת זכאותו לגמלת סיעוד במחצית, כך שבמקום 28 שעות, למשל, הוא זכאי ל-14 שעות שבועיות בלבד.

הן הרשות והן הקרן בוחנות לצורך קביעת הזכאות ל-9 שעות סיעוד נוספות אך ורק את שיעור הגמלה הניתן בפועל לניצול השואה הזכאי לגמלת סיעוד, וזאת במנותק מהצורך הרפואי של הניצול. המשמעות הינה כי גם ניצולי שואה אשר זכאים לגמלת סיעוד לאור מצבם התפקודי-רפואי, אך הכנסתם עלתה בשקל אחד על ההכנסה הקבועה בתקנות, לא רק שיפסידו את זכאותם למחצית הזכאות לגמלה מטעם הביטוח הלאומי, אלא יפסידו גם את תשע השעות הנוספות המגיעים להם כניצולי שואה.

המשמעות היא כי ניצולי השואה נאלצים לשאת ב"עונש כפול", הפחתה של שעות סיעוד מכוח חוק הביטוח הלאומי וכן הפחתה של 9 שעות נוספות שאינם מקבלים מהקרן. מדובר בכ-2800 ניצולי שואה הנפגעים ממצב דברים זה.

הצעת החוק מבקשת לקבוע כי לגבי זכאות ניצול שואה לגמלת סיעוד לא יחול מבחן הכנסה כך שזכאותו לגמלת סיעוד לא תיפגע בשל הכנסותיו. באופן זה יעשה צדק עם אוכלוסיית ניצולי השואה כך שיזכו למלוא זכאותם לשעות סיעוד, על פי מצבם הרפואי, וכן יזכו לתוספת של שעות באמצעות הקרן לרווחת ניצולי השואה.

הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת העשרים ושתיים, על שולחן הכנסת העשרים ושלוש ועל שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת חוה אתי עטייה (פ/22/512; פ/23/224; פ/24/566).

הצעת חוק זה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברת הכנסת חוה אתי עטייה (פ/25/2204).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים

והונחה על שולחן הכנסת ביום

ג' באדר א' התשפ"ד (12.02.2024)